

ICV: 25è aniversari per a continuar creixent

El 23 de febrer del 1987 es creava Iniciativa per Catalunya com a punt de trobada del PSUC, l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra, el PCC i molta gent independent.

Les eleccions generals del 1977 i el 1979, tot i registrar uns resultats molt bons del PSUC, varen demostrar que el somni de reproduir a Catalunya l'esquema del sistema polític italià amb un partit comunista –el PCI– que rebia molt més suport que el partit socialista, no es faria realitat. La candidatura del PSUC, encapçalada per Josep Benet, va tornar a registrar un gran resultat l'any 80, a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya, però novament amb el PSC a davant. Poc després, el PSUC es trencava i s'enfonsava a les eleccions del 1982.

L'any 1980, un altre partit, Nacionalistes d'Esquerra, malgrat una campanya electoral engrescadora, quedava fora del Parlament. Aquesta força política també va tenir crisis, de les quals va sortir l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra.

Així doncs, l'any 1987 les restes dels naufragis de l'espai comunista i de l'espai independentista impulsaren un nou projecte al costat de molta gent que no militava en cap dels partits fundadors.

La intuïció política de Rafael Ribó i de Joan Armet, al costat de la de més gent que no es conformava a veure com l'espai situat a l'esquerra del PSC desapareixia, va donar lloc al naixement d'Iniciativa per Catalunya.

El nou projecte partia de tres idees fonamentals: la primera, l'esgotament de l'ideal comunista, pervertit per les dictadures de l'Europa de l'Est i de més indrets. El mèrit principal d'aquesta formulació fou que es produïa dos anys abans de la caiguda del mur de Berlín. Era una conseqüència lògica de la proposta eurocomunista impulsada pel PSUC, que fou causa principal de la ruptura del partit, alimentada, encara que pugui sonar a pel·lícula de la guerra freda, per l'URSS, que conspirava també

Jaume Bosch

Diputat d'ICV

contra el Partit Comunista Italià. Molts militants del PSUC visqueren amb normalitat l'evolució perquè molts havien entrat al partit arran de la condemna de la invasió de Txecoslovàquia pels tancs soviètics que destruïren la primavera de Praga, l'any 1968. El missatge més atractiu d'IC era que, alhora, volia trobar una nova identitat d'esquerres allunyada també de la socialdemocràcia. El procés seguit va culminar anys després en la definició del partit com a força ecosocialista, l'adopció del nom d'Iniciativa per Catalunya Verds i l'entrada posterior com a membre de ple dret en el Partit Verd europeu.

La segona idea era la d'avançar més enllà del que havia arribat el PSUC en la definició com a força nacional catalana. Aquest procés culmina a final dels anys 90, quan es produeix el trencament amb la IU de Julio Anguita i Iniciativa esdevé una força totalment sobirana.

I la tercera idea es basava en la voluntat de construir una alternativa plural d'esquerres que pogués substituir el pujolisme al capdavant de la Generalitat. Aquesta alternativa es va començar a construir als ajuntaments i va arribar al govern a partir del pacte del Tinell del desembre de l'any 2003, signat amb el PSC i ERC.

“Els trets fundacionals d'Iniciativa són vigents. Va ser encertada l'opció per l'ecosocialisme, la definició d'esquerra verda nacional”

Aquest any 2012, els trets fundacionals d'Iniciativa són plenament vigents, però s'ha d'actualitzar i obrir molt més a noves realitats polítiques i socials. Va ser encertada l'opció per l'ecosocialisme, la definició com a esquerra verda nacional, que va desmentir els profetes interessats que no veien cap més sortida per a Iniciativa sinó la integració en el PSC. Avui els plantejaments polítics d'ICV semblen més sòlids i útils per a afrontar el futur que no pas els de la socialdemocràcia.

ICV s'ha consolidat també com a força nacional i sobirana. Ningú a ICV no somnia tornar a ser part d'una delegació catalana que va a Madrid a participar com la resta de representacions regionals en el congrés estatal d'un partit. Sense que això impliqui voluntat d'aïllament ni incapacitat d'establir aliances i coalicions. I avui l'experiència d'ICV ha servit per a donar peu a projectes polítics similars però independents al País Valencià i a les Illes.

La història dels set anys de govern d'esquerres a la Generalitat, amb els encerts i els errors, està per escriure. Però les polítiques que aplica CiU al capdavant del govern recuperat l'any 2010, deixen curtes les receptes liberals del pujolisme, que les dissimulava amb un toc social, i tornen a posar damunt la taula la necessitat de construir una nova alternativa, que haurà de ser novament plural, sense que això impliqui haver de repetir les equivocacions d'un govern que va acabar acceptant que era tripartit en lloc de reivindicar-se com a govern legítim de la Generalitat.

ICV ha sabut impulsar molt millor que les altres forces catalanes la renovació generacional: aquest és un actiu que li atorga un gran avantatge. Però ha de superar uns altres reptes: la necessitat de disposar d'un missatge realment nacional, és a dir, vàlid des de les terres de l'Ebre i els Pirineus al Baix Llobregat i Barcelona; la voluntat de construir un discurs que superi la capacitat d'exercir d'oposició a la dreta que ningú no li discuteix per a passar a ser creïble com a opció de govern; i, sobretot, la voluntat de créixer i enfortir-se, de demostrar que no es conforma a ser la germana petita d'unes altres esquerres que avui es mostren clarament desorientades. ICV no ha de posar límits al seu creixement: i els temps difícils que viu el país el fan imprescindible.